

Posudek oponenta diplomové práce

Diplomant: Lenka Beranová

Téma a rozsah práce: Česká inspekce životního prostředí

Předložená práce má celkový rozsah 68 stran, z toho přibližně 55 stran vlastního textu. Výklad je rozdělen do čtrnácti částí, včetně úvodu a závěru. Autorka se postupně věnuje životnímu prostředí a jeho ochraně, správnímu dozoru, České inspekci životního prostředí (dále jen „inspekce“) a její organizační struktuře, příslušným orgánům státní správy v oblasti ochrany vod, působnosti inspekce (obecně a dle jednotlivých složek), pravomoci, poskytování informací, inspekční činnosti, nápravným a sankčním opatřením a mezinárodní spolupráci. Práci doplňují seznamy použitých zdrojů a povinné součásti (anglické shrnutí, abstrakty, klíčová slova).

Datum odevzdání práce: 29. ledna 2014

Aktuálnost (novost) tématu: Autorka si pro svou diplomovou práci zvolila téma, pro něž kritéria aktuálnosti a novosti nejsou vhodná. Česká inspekce životního prostředí působí v ochraně životního prostředí na našem území od roku 1991 a pojednání o ní patří k tradičním obecným tématům nabízeným katedrou práva životního prostředí studentům. Přesto nelze téma označit za vyčerpané, působnost a pravomoci inspekce se neustále vyvíjejí a právní úprava obsahuje řadu sporných míst, kterým je třeba věnovat pozornost. Téma proto považuji za zajímavé a vhodné pro diplomovou práci.

Náročnost tématu: Téma považuji za středně náročné. Problematika působnosti a pravomocí inspekce není dle mého názoru sama o sobě složitá, je však poměrně rozsáhlá a k jejímu ucelenému zpracování je nezbytná jednak orientace v poměrně velkém množství právních předpisů, jednak znalost obecných institutů správního práva. Obtížné je dle mého názoru také nalezení vhodné struktury práce, která by umožnila vyhnout se pouhému opisu relevantních právních ustanovení.

Hodnocení práce: Práci celkově hodnotím jako velmi slabou, pod hranicí obhajitelnosti. Z hlediska formálního je práce na průměrné úrovni. Upozorňuji zejména na řadu chyb a překlepů, které se v práci objevují, nejednotnou úpravu textu poznámek pod čarou (měl by vždy začínat velkým písmenem a končit tečkou) a náhodné řazení použitých sekundárních zdrojů v seznamu literatury. Ke grafické úpravě práce nemám připomínky. Struktuře práce, resp. přesněji posloupnosti výkladu, nelze upřít jistou logiku, v rozporu s autorčiným tvrzením v úvodu (str. 6) však nezahrnuje pět částí, nýbrž dvanáct (bez úvodu a závěru), přičemž autorka nelogicky rozděluje inspekci a její organizační strukturu či pravomoc inspekce a ukládání nápravných a sankčních opatření. Za zcela nelogické pak považuji zařazení části šesté věnované příslušným orgánům státní správy v ochraně vod, která navíc obsahuje pouze jednu stránku, z níž jsou inspekci a problematice otázky působnosti Ministerstva životního prostředí jako odvolacího orgánu věnovány pouhé dva odstavce. Zásadní výtky pak směřují k obsahu práce, a to jak k obecnému přístupu ke zpracování tématu, tak k řadě dílčích nepřesností, které se ve výkladu objevují. Z obecného přístupu ke zpracování je zřejmé, že autorka neumí nebo nechce využívat standardních

vědeckých postupů, jako jsou analýza relevantních právních ustanovení a práce s odbornou literaturou a judikaturou. Přestože v závěru práce uvádí, že se zabývá jen vybranými tématy a v ostatních odkazuje na díla jiných autorů (str. 50), skutečnost je zcela odlišná: autorka na odbornou literaturu v práci odkazuje přesně v devíti případech, z nichž šest se nachází ve dvoustránkové části věnované nástrojům ochrany životního prostředí a žádný (!) se netýká specificky České inspekce životního prostředí. Absenci kritické analýzy (či alespoň přesné deskripce) právní úpravy působnosti a pravomocí inspekce autorka nahrazuje povrchním (a často nepřesným) popisem dílčích aspektů činnosti inspekce a výkladem otázek, jež s jejím tématem souvisejí jen okrajově (popis nástrojů ochrany životního prostředí, poskytování informací o životním prostředí či Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, u níž autorka ani neuvádí její český název), naproti tomu v práci chybí byť i jen zmínka o problematické úpravě působnosti inspekce v ochraně lesa či zajímavé otázce pravomocí inspekce v oblasti ekonomických nástrojů. Závěr práce zahrnuje devět stránek a více než završení výkladu představuje text nezbytný pro dosažení stanoveného minimálního rozsahu práce. Z dílčích pochybení vybírám následující: (i) zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, se kterým autorka pracuje při popisu kontrolní činnosti inspekce, byl s účinností od 1. ledna 2014 zrušen zákonem č. 255/2012 Sb., kontrolním řádem; (ii) inspekce není podřízena Ministerstvu zemědělství, ale pouze Ministerstvu životního prostředí, a to i v oblasti ochrany vod (viz tvrzení autorky na str. 6); (iii) uváděná definice odpadní vody je chybná (str. 23); (iv) není zřejmé, jak souvisejí zákony č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a o chemických směsích (nikoliv „přípravcích“, jak uvádí autorka), a č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh, s působností inspekce v oblasti odpadového hospodářství (str. 25); (v) zákon č. 356/2003 Sb. (nikoliv „356/2004“, jak uvádí autorka), o chemických látkách a chemických přípravcích, byl zrušen k 1. lednu 2012 (str. 26); (vi) pojem „informace o životním prostředí“ je definován zákonem č. 123/1998 Sb. (viz tvrzení autorky, že by bylo jednodušší, kdyby bylo právně stanoveno, co je žádost o informaci z oblasti ochrany životního prostředí, na str. 52); (vii) není jasná role soudů při snižování pokut uložených inspekcí (viz tvrzení autorky na str. 57, že „*dochází k výraznému snižování pokut v případě soudního řízení*“).

Výše uvedené výtky jsou ve svém souhrnu plně dostačující pro nedoporučení práce k obhajobě, zároveň jsou však do určité míry „odpuštělné“, neboť ne každý disponuje dovednostmi nezbytnými pro napsání odborného právního textu. Autorka se však při psaní práce dopustila prohřešku, který je u studenta jakékoliv vysoké školy, a právnické fakulty zvláště, neodpuštělný, totiž plagiátorství, když doslova opisovala z jiných zdrojů, aniž by na ně odkázala. Příkladem je část věnovaná působnosti inspekce v ochraně jednotlivých složek, kde autorka beze studu opisuje z jejích webových stránek, přičemž oproti originálu provádí v textu pouze kosmetické změny. Ve světle tohoto zjištění mám velké pochybnosti též o původnosti částí věnovaných správnímu dozoru a inspekční činnosti, které kromě několika odkazů na právní předpisy neobsazují jediný odkaz na použité zdroje.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace: S ohledem na výše uvedené konstatuji, že předložená práce **nesplňuje požadavky kladené na diplomové práce** na Právnické fakultě UK, a **doporučuji klasifikovat ji jako nedostatečnou.**

Kromě vyjádření k výtkám uvedeným v posudku bych autorku požádala, aby se v rámci obhajoby práce věnovala následujícím tématům:

1. Kritická analýza působnosti České inspekce životního prostředí v ochraně lesa.
2. Inspektor České inspekce životního prostředí jako úřední osoba dle zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (viz tvrzení autorky na str. 54, že *„by stálo za úvahu ... ustanovit inspektora jako úřední osobu dle zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku ve znění pozdějších předpisů“*).

V Praze dne 17. února 2014

.....
JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.
oponent diplomové práce